

Diarienummer: **SN- SN-2025/248**

Handläggare: Majlinda Schalin, samverkansstrateg

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Revidering av samverkansavtal om ersättning för utskrivningsklara

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner revidering av samverkansavtal om ersättning för utskrivningsklara.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden beslutade 2024-12-20, § 81, att ställa sig bakom den reviderade av samverkansavtal om ersättning för utskrivningsklara, ett avtal som tydliggör formerna för hur utskrivning från slutenvård ska genomföras och hur det finansiellt ska regleras mellan vårdgivarna. Enligt avtalet ansvarar tjänsteledningen för hälsa, stöd, vård och omsorg för att avtalet följs upp årligen och att resultatet rapporteras till det politiska samrådet. Uppföljningen ska säkerställa att avtalet efterlevs i enlighet med fastställda rutiner.

Som en del av avtalsuppföljningen har en länsgemensam översyn av avtalet om ersättning för utskrivningsklara patienter genomförts mellan Region Uppsala och länets kommuner under 2025. Syftet har varit att uppdatera och förtydliga avtalet utifrån erfarenheter från tillämpningen av nuvarande avtal, samt att säkerställa att avtalet följer lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Vid TL HSVO den 15 september 2025 godkändes hanteringsordningen för arbetet, och den 16 oktober 2025 fastställdes genomförda justeringar för vidare behandling i TL HSVO den 31 oktober 2025.

Det föreslagna avtalet innebär en tydligare reglering av betalningsansvar, förbättrade beskrivningar av planeringsprocessen samt införande av en genomsnittsmodell för beräkning av betalningsansvar. Avtalet gäller från 1 januari 2026 till 31 december 2027 och förlängs därefter automatiskt två år i taget om ingen part säger upp det.

Om nytt avtal inte tecknas innan årets slut kommer kommunernas betalningsansvar enligt lag att gälla tills nytt avtal är antaget.

Ärendets uppkomst och historik

Som en del i uppföljningsarbetet som ingår i samverkansavtalet om ersättning för utskrivningsklara, initierades en översyn i TL HSVO under 2025, mot bakgrund av behov av förtydliganden och justeringar i tillämpningen. Arbetet har omfattat remisshantering, lokala och länsgemensamma risk- och konsekvensanalyser samt återkommande beredning i TL HSVO och dess arbetsutskott.

Lokala riskanalyser sammanställdes den 2 september 2025 och låg till grund för den länsgemensamma analysen. Inkomna synpunkter hanterades och justeringar gjordes i avtalet inför slutlig beredning. En rad synpunkter har resulterat i förtydliganden i avtalet, bland annat kring begrepp som "tillgänglig vård", uppföljning och avtalsperiod.

Den reviderade modellen

Den reviderade modellen bygger på ett genomsnittligt beräkningssätt för utskrivningsklara patienter. Kommunens betalningsansvar inträder när det genomsnittliga antalet kalenderdagar för utskrivningsklara patienter överstiger 2,0 dagar per månad.

Förutsättningar för betalningsansvar är att:

- Ett komplett inskrivningsmeddelande skickats inom 24 timmar efter inskrivning eller när bedömningen gjorts
- Fast vårdkontakt är utsedd
- Utskrivningsklarmeddelande har skickats
- Bedömning av behov av Samordnad Individuell Plan (SIP) är genomförd.

Texten om "tillgänglig vård" har förtydligats i avtalstexten. Begreppet innebära att planering av hälso- och sjukvård, rehabilitering och hjälpmedel ska vara genomförd tillsammans med individen och berörda professioner samt dokumenterad och tillgänglig för dem som ska utföra insatserna. Den partsgemensamma analysen ska klarlägga att planeringen är genomförd.

Avtalet innehåller också ett nytt avsnitt om uppföljning. TL HSVO ansvarar för årlig uppföljning och rapportering till samråd HSVO. Uppföljningen ska synliggöra samlade effekter och skapa förutsättningar för gemensamma lärandetillfällen.

Avtalet gäller från 1 januari 2026 till 31 december 2027, och förlängs automatiskt två år i taget om ingen part säger upp det.

Lagstöd

- Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård – reglerar huvudmännens ansvar, informationsöverföring och betalningsansvar.

- Kommunallag (2017:725), 9 kap. 37 § – möjliggör avtalssamverkan mellan kommuner och regioner.
- Hälso- och sjukvårdslag (2017:30) – fastställer respektive huvudmans ansvar för hälso- och sjukvården.

Avtalet har utformats i enlighet med ovanstående lagstiftning och avser att reglera ansvar, samverkan och ekonomiska förutsättningar mellan Region Uppsala och länets kommuner inom ramen för dessa bestämmelser.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Den nya modellen med genomsnittsberekening bedöms bidra till ett mer rättvist och stabilt ekonomiskt ansvar mellan parterna. Den främjar kortare vårdtider och en effektivare utskrivningsprocess. Dygnskostnaden för utskrivningsklara patienter baseras fortsatt på Socialstyrelsens årliga belopp.

Den ekonomiska risken för kommunerna minskar något eftersom modellen bygger på ett genomsnitt per månad snarare än enskilda dagar, vilket gör utfallet mer förutsägbart.

Barnkonsekvensanalys

Även om avtalet primärt berör vuxna patienter och ansvarsfördelning mellan huvudmän, bidrar en välfungerande utskrivningsprocess till ökad trygghet för familjer där barn är berörda. En rättssäker, samordnad vård- och omsorgsplanering stärker indirekt barns hälsa och livssituation genom att vårdinsatser sätts in i tid och på rätt nivå. Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Konsekvenser om beslutet inte tas

För att avtalet ska vara giltigt behöver länets samtliga kommuner teckna ett likalydande avtal med regionen. Om socialnämnden beslutar att inte godkänna reviderat avtal med regionen kommer ärendet att tas upp på nytt i samverkansstrukturens tjänsteledning (TL HVO).

Samlad bedömning

Den reviderade avtalsmodellen har beretts i bred samverkan mellan Region Uppsala och länets kommuner. Processen har varit transparent och förankrad genom TL HVO, AU TL HVO och samråd HVO.

Avtalet bedöms ge:

- Tydligare ansvarsfördelning mellan huvudmännen,
- Förbättrad uppföljningsstruktur,
- Förutsättningar för lärande och gemensam utveckling,

- En mer rättvis och transparent ekonomisk modell.

Förvaltningen bedömer att avtalet stärker den gemensamma styrningen och skapar bättre förutsättningar för samordnade utskrivningar, vilket gynnar både patienter och huvudmän.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner det justerade avtalet för vidare politisk hantering inom respektive huvudman.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande (241118)

Bilaga 1. Förslag på reviderat samverkansavtal om ersättning för utskrivningsklara

Bilaga 2. Tidigare samverkansavtal om ersättning för utskrivningsklara

Beslutet skickas till

Akten

Region Uppsala, ledningskontoret, Hälso- och sjukvårdsavdelningen

Catrin Josephson
Socialchef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☒

Nej ☐

2. Hur har barns bästa beaktats?

En sammanhållen och väl reglerad vård och omsorg för barn och unga underlättar kommunens möjligheter att fullgöra konventionen.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☒